

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Berndt; Bécsben: Daube G. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

125. szám.

Brassó, Csütörtök, november 3-án.

III. évfolyam 1887.

A bírósági végrehajtók.*)

Az 1881. LX. t. cz. behozta a bírósági végrehajtók intézményét. Ezekről a törvény nem kíván egyebet, mint hogy legyen a végrehajtó 24 éves, feddhetlen jellemű és tegyen vizsgát a végrehajtási törvény és az a körülkiadott rendeletekről.

Az, ki az 1869. évi IV. t. cikkben előírt minősítéssel bír, annak természetesen nem kell végrehajtói vizsgát tenni.

A kérdéses törvény nagy jövedelmet biztosított a végrehajtóknak, mert csak a kézbesítésekért kereshetett naponként 2—5—10—20 frtot, sőt a budapesti végrehajtó kereshetett némely napon 20—30 frtot is.

Belátták azonban a törvényhozók csakhamar, hogy a kézbesítési díjak által az igazságszolgáltatás rendkívül megdrágult és jött az 1875. évi X. t. cz., mely a kézbesítési díjak fizetését beszüntette.

Végül életbe léptetett az 1881. évi LX. t. cz., mely eltörölte az ingatlanoknál a végrehajtás tényét és ismét jelentékenyen csökkent a végrehajtók jövedelme.

Ma tehát csakis nagyobb városokban levő bírási bíróságoknál alkalmazott végrehajtók számíthatnak jobb jövedelemre. A kisebb bíróságoknál alig élhet meg a végrehajtó, míg némely bíróságnál nincs is.

A végrehajtási törvény életbeléptekor ügyvédek is alkalmaztatták magukat végrehajtóknak és egyáltalán jobb állásban és sorsban levő egyének is. Miután azonban a végrehajtók jövedelme időnként a törvény által megnyirbáltatott és főleg 1875 óta, majdnem kétharmad részben nagyon is elszegényedett és

*) Lapunk egyik jogász-barátjától vesszük ezen cikket, melyet készséggel közlünk. Néhány megjegyzést azonban nem hagyhatunk el. Tény az, hogy a végrehajtói intézmény hiányos és hézagos. Tény az, hogy a végrehajtók által elkövetett visszaélések igen gyakoriak. De egyesek büneiért egész intézményt és testületet vádolni nem lehet. S ha vannak kötelesegeikről megfélemedezett végrehajtók, úgy vannak kötelesegtudók is. Hivatkozhatnánk az erzsébetvárosi törvényszék s járásbíróinak lelkiismeretes végrehajtóira és sok másra is. De a cikk általánosságban érten tartva, nem akarunk egyes esetekre kitérni. Csak megvédeni akartuk a testületet, bár — elismerjük — a cikkben hangoztatott a vád a nagy többségre vonatkozik. Kvalifikációt a végrehajtónak! Szerk.

minden kvalifikációt nélkülöző egyének folyamodtak e tisztségre.

Innen van az, hogy akárhány, arra különben alkalmatlan emberből, ki letette a végrehajtói vizsgát, végrehajtó lett. Ily egyén, ki nélkülöz kellő törvényismeretet, hivatva van azután a törvényt interpretálni és magyarázni. Hogy diszére válnak-e az ilyen — bár mondjuk — jellemes emberek a magyar igazságügynek, azt a múlt és jelen igazolta. Szomorú esetek vannak e tekintetben a végrehajtók visszaéléseiről, mit első sorban a hivatásuknak megfelelő végrehajtók restelhetnek leginkább, mert egyesek büneiért szenvednie kell az egész intézménynek.

Hogy tehát jelen alakjában a végrehajtói intézmény meg nem állhat, az nemcsak a jogász közönség, hanem az egész ország előtt el van ismervé.

De maga a törvény is hézagos, mert a jelenlegi végrehajtói intézmény mellett nem lehet meg a kellő ellenőrzés a végrehajtó felett. Az ellenőrző bírónak nincs módjában tudni, mikor fogatosít a kiküldött egy árverést s mikor olyan végrehajtást, melynél letétbe helyezendő értéktárgyakat vett magához. Nincs pedig azon egyszerű okból, mert a végrehajtó nem köteles előzetesen bejelenteni, hogy mikor fogatosít árverést vagy végrehajtást, a bíró pedig egy, illetve három hónap letelte előtt nincs jogosítva a végrehajtótól megkérdezni: eljárt-e a kiküldetésben vagy sem; s ez okból hiányzik annak hatályos ellenőrzésére a mód, ha vajjon eleget tett-e a végrehajtó az 1, illetőleg 3 nap alatti jelentéstétel kötelezettségének. (1881: LX. t. cz. 27. §., 2. bekezd.)

De nem is lehet kérni sem törvényszéki elnöktől, sem bírótól, hogy ő a végrehajtó könyveit egy fenyítő vizsgálat módjára vegye vizsgálat alá; mert a tapasztalat mutatja, hogy alaposan a végrehajtási könyveket csak úgy lehetne megvizsgálni, ha az összes aktákat tanulmányoznák az ember és az összes érdekelt feleket kihallgatná. Ez pedig heteket venne igénybe, úgy hogy a mostani rendszer mellett minden végrehajtó mellett egy-egy ellenőrt kellene tartani.

Már pedig a bíró nem pénztigyyőr és nem csendőr. Innen van az, hogy kevés végrehajtó van, ki az 1871. évi LI. t. cikk 14. §-ának utolsó bekezdését és az 1881. évi LX. t. cz.

175. §-át betartja. Ha azonban valamelyik bíróság vezetője hivatalból keresné az ilyen szabályellenes dolgokat, a fegyelmi panaszokra némely törvényszéknél külön hatóság volna felállítandó.

Szóval: a végrehajtó intézménynek sok hézaga van. De ezen bajokon segíteni kell és segíteni lehet. Ki kell találni oly módot, mely előnyös legyen úgy financiaiális tekintetben, mint a jogszolgáltatás érdekében.

És bizunk Fabinyi Theophil igazságügyi miniszterben és hisszük, hogy fog találni módot, mely szerint a jelen viisszás állapotnak vége szakadjon.

A jelen abnormális állapot sokat ártott már a magyar igazságszolgáltatásnak, de sokat ártott egyeseknek, mert a végrehajtók visszaélései már-már napirenden vannak.

Tisztelet a kivételeknek, de e kivétel ellenysző kisebbség. Innen van az, hogy a bizalom annyira meg van ingatva a végrehajtói intézmény tekintetében, hogy csakis gyökeres változás volna képes az eddigi tűrhetlen helyzetet javítani.

Belföld.

Brassó, nov. 2. (A delegációk ülésai) A magyar delegációk tengerészeti bizottsága hétfőn d. u. tartotta első ülését, melyre mult számunkra már elkésve érkezett a tudósítás.

Elnök gróf Erdődy Károly, előadó gróf Bethlen Ödön. Elnök üdvözlőlvén a tagokat, az előadó az előirányzat általánosságban való elfogadását attól teszi függővé, hogy a tengerészeti igazgatóság képviselője a kért hitelek elkerülhetetlen szükségességéről teljesen meggyőztató és meggyőző felvilágosításokat fog-e adni. A már megkezdett építkezéseket beszüntetni nem kívánja, de a mellett van, hogy az előirányzatban új hajók építésére első ízben szereplő tételek — tekintve a kedvezőtlen helyzetre, — töröltsenek.

Sterneck br. altengernagy válaszában kiemeli, hogy az előirányzatban a legszükségesebbekre szorított, s nem hagyhatta figyelmen kívül, hogy a mi tengerésznünk más tengeri államok tengerészetének fejlődésével nem tartott lépést.

Dániel Ernő reflektálva az adott felvilágosításokra, nem helyesli, hogy a mi tengeri haderőnk összeállításánál más hatalmakkal lépést tartani iparkodunk.

Kubinyi Árpád azt a kérdést intézi a tenger-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A hontalan.

— Beszély. —
(Folytatás.)

Most biztos volt benne, hogy ő volt az, ki az eljött fiátanuja volt atyjával folytatott beszélgetésének most haragszik reá atyja szerelméért. E komor tekintet nem engedte egy perczig sem a házban maradni. Elsietett egyenesen a szállodába, hol a tanító már együtt ültek, tanakodva, panaszkodva.

Délben levélkét kapott a polgármestertől. Kérte, mikor beszélhetne vele még egyszer. — Nehéz, hatalmas küzdelem után végre így felelt Gabriella: Szerelme bizonyítékául azt kívánom öntől, hogy ennyire távozzon búcsu nélkül. Éljen boldogul, kedves atyám! Gondolatban még egyszer s utoljára fogadja szorongatásomat. Elváltak örökké hűen, bánatosan, épen, mint egy egész életre szóló válásnál. Még egyszer: Isten önnel!

Másnap kora reggel Gabriella már a vasut felé indult. Hideg, komor decemberi reggel volt. Nehéz felhők borították az eget. Az általános zavarban s elhatározottságban elutazása föl sem tűnt. Még növendék sem bucsuzott el.

A váróteremben annyi idegen ember között oly magányosan érezte magát s oly szerencsétlennek, hogy

a sok bámész tekintet elől legszívesebben egy szögletbe huzódott volna, hogy kedve szerint kisérhassa magát. Már-már kezébe fogta kis kézi táskáját, hogy készen álljon a beszállásra, midőn hirtelen egy ismerős alakot látott feléje közeledni. Őszinte, gyermekies örömmel sietett eléje; — tanítványa, a polgármester fia volt Boldog volt ismét egy perecre; azt hitte, hogy a szerető apa gyermekét küldi maga helyett búcsúra.

— Mily szép magától, édes Jánoska, — mondá meghatva — hogy kijött. Oly egyedül voltam, olyan szomorú!

A fiu egy csokrot nyújtott át neki. S a mily szívesen vette azt Gabriella, ép oly szomorúan hatott reá, mit a fiu szavaiból értett, hogy nem az atyja küldötte, hanem saját jószántából jött.

— Ugy futottam, — mondá lihegve a fiu — csak hogy el ne késsem. Nem kelttettem magamat. Nem kell senkinek sem tudni, hogy a vasutra megyek. De igazán fájt volna, ha elkésem. Tegnap udvariati voltam s kegyed rólam bizonyára...

Itt elakadt s oly különösen nézett a leányra, hogy ez valóban zavarba jött.

— Nem, édesem, nem! Mindig igazi örömmel fogok kedves tanítványomra visszagondolni. Köszönöm a szép virágokat s kijövetelét is. Ne feledkezzék meg maga sem rólam egészen, és... és... üdvözlje atyját!

Az utolsó szavaknál felig elfordult s egy lépést tett előre, hogy csatlakozzék a kifelé tóduló utasokhoz.

De a fiu követte őt.

— Nem fogom átadni atyámnak az üdvözetet, — mondá halkan, felhevülve. — Kegyednek nem szabad szeretnie atyámat!

— Legyen nyugodt, János, — mondá neki remegő hangon Gabriella — soha atyját többé nem fogom látni. Én most elmegyek messze, messze a nagy világba, idegenek közé.

A fiu felelni akart, de habozott. Idegenek tolatkodtak közéjük s végre Gabriella egy utolsó szomorú fejbőlintással elhagyta a várótermet. Jegy nélkül Jánoska nem mehetett a perronra s így odalépett az ablakhoz, meleg leheletével felolvasztva a kilátást akadályozó fagyot, melyen keresztül mereven bámult a kocsira, melybe Gabriella beszállt. Végre fűttengett a mozdony s a leány eltűnt. Egyszerre megnevedesdtek a fiu szeméi. Szégyenkezve tekintett körül, ha vajjon nem szemléli-e őt valaki, azután mélyen arczába nyomta sapkáját és sietve elhagyta a pályaudvart.

Midőn lakásuk közelebe ért, egy nagy sereg léhasétálót látott, kik a tűz színhelye felé mentek, hogy a leégett házat bámulják. János a tömeg közé keveredett, sőt sokaknak magyarázatokat is adott a tűz keletkezéséről s mérvéről, t. i. hogy a tűz a raktárban keletkezett s oly rohamosan terjedt, hogy már-már a

A 600 és nyolczszáz forint fizetéssel jól egyformára tesszük a tanítói állások jövedelmét, az ötödéves potékka pedig teljesen helyhez kötjük a tanítót.

3. 30 évi szolgálat után, munkaképtelenség esetére teljes fizetéseket kapják, és pedig 500-at az országos tanítói nyugdíjalapból, a többi az iskola fenntartóitól. Egyébként pedig tartoznak 40 évig szolgálni, hogy ugyanezt a nyugdíjat nyerjék.

S kitől, mely hatóságtól lehet ezen reformot realizálni? Nézetünk szerint e kérdést másképp, mint országos törvényhozás útján sikeresen megoldani nem lehet. De mi csak a szükséges nyomtatékat, szankciót várjuk az állami törvényhozástól; az elintézt, fogantatást más hatóságnak szánjuk.

Négy tényező az, mely jelenleg a népiskolaügyre befolyást gyakorol: az állam, a felekezet, a község és a megye. Melyik fogja a végzést fogantatni? Az állam újabb időben sok jóakaratot mutatott a tanítók érdekében; de nem hiszszük, hogy a jogaira illetékes felekezetek az iskolaügy a fontos fogantatást hajlandó volnának kezébe adni. A felekezet maga is világi hatalomra szorult végzései érvényesítésére, s a végrehajtás rideg karjával megsemmisíthetné hívei ragaszkodását; a község éppen az, melynek önkényétől a tanítók e tekintetben szabadulni kívánnak. Marad tehát a megye, alkotmányos jogaink ezen palládiuma, mely a végrehajtási funkciót iskolaügyekben amugy is teljesíti.

A megye törvényhatóságát oly egyének képezik, kik nem az elvont állameszmét képviselik, mit államhivatalnokaink, hanem a közelfekvő viszonyokat és érdekeket tekintik, miért is nagyobb bizalommal találkoznak a különféle iskolai tényezők részéről. Oda kell tehát hatnunk, hogy vállaljon a megye teljes felelősséget a tanítók szerződési járulékaik behajtására és szedesse be közegeivel, ne a tanító kértére vagy panaszára, hanem hivatalból; mert végre is ha a minimumot, mint javasoltuk, felelősséget is, a dolog Achilles-sarka mégis csak az marad, hogy a mi stipendiuma van, az gyűlölködés, megaláztatás, hátralek és hiány nélkül pontosan kiszolgáltatassék.

Bizalomteljesen kérjük ennél fogva nagyságodat, — mint a törvényhozó testületben mindennemű ügyeink képviselőjét, érdekeink védelmezőjét és szószólóját, méltóztassék e javaslatunkat magáévá tenni s mindön a közoktatásiügyi tárgyalások napirendre kerülnek, annak fogantatása érdekében hathatós szavazatát felelősséget is.

Helyi és vidéki hírek.

Ő cs. és kir. Felsője a brassómezei ág. hitv. evang. magyar egyházközösség kiválását a szász superintendenzia kötelékéből s csatlakozását a tiszai evang. egyházkerülethez legfelsőbb elhatározásával megerősítvén, ezen nagyfentosságu tény ünnepélyes kihirdetése céljából a magyar esperesség folyó november hó 6-án Csernátfaluban rendkívüli ülést tart. A beláthatatlanul nagyhorderejű tényt az összes magyar evang. egyházakban fél óráig tartó harangozással fogják üdvözölni vasárnap d. u. 2 órakor. Ugy halljuk, hogy ez ünnepélyre az egyes egyházközösségek választott felügyelői teljes számban fognak megjelenni. Őszintén és szívből üdvözöljük mi is e mozgalom szerencsés megoldását, s gratulálunk a munkások ernyedetlen kitaratásához.

A trónörökös elismerése. A trónörökös görényi vadászatai alkalmával a görényi táviró hivatalhoz Benkő Áron helybeli derék távirólistát lett kirendelve, ki szolgálatát oly buzgalommal végezte, hogy a trónörökös kedves emléket küldött neki. Ugyanis az alábbi sorok kíséretében egy gyönyörű mellűt kapott, melynek felületét szép díszítésbe foglalt „R.” betű, kirakva gyémántokkal s fölötté koronával képezi. A levél fordításban következőképp hangzik: Tek. Benkő Áron urnak m. kir. távirólistát Brassó. Csatloltan küld alulírott ő cs. és kir. fensége, a legkegyelmesebb koronaherceg, Rezső trónörökös ur legfelsőbb meghagyásából egy névbetűvel ellátott, gyémántokkal kirakott mellűt, elismerésül a Görényben teljesített szolgálatokért. Kérem az átvett mellűt néhány sorban nyugtázni s azt a csatlolt borítékban visszaküldeni. Teljes tisztelettel. Laxenburg, 1887. október 22-én, kész szolgája Beck G. cs. kir. kamarai tanácsos.

Katonai tisztelet. Pókay János ujonnan kinevezett tábornokot tegnapelőtt üdvözölte a helybeli k. hadseregbeli s honvéd tisztikar. A k. hadseregbeli tisztikart Soós ezredes ur vezette, kinek üdvözlésére a tábornok ur rövid, de szívélyes beszéddel felelt. A közös hadseregbeli tisztikart a honvéd tisztikar követte, kikhez csatlakozott a csendőri tisztikar is. Ezeknek nevében Habowsky őrnagy mondott rövid üdvözlő beszédet, melyre a tábornok felelően, megköszönte a figyelem emelést s nyilváníttat.

Még három előadást rendez csak Gerőffy Andor.

derék szintársulata Brassóban. Daczára annak, hogy a társulat kitűnő tagokból áll s egyáltalában minden hozzá kötött igényeknek megfelel, eddig nem részesült kellő pártolásban közönségünk részéről. A szegény igazgató eljött S.-Szent-Györgyről, hol kitűnő dolga volt, csak hogy helyreüsse azt a csorbát, melyet mások a magyar színészen Brassóban ütöttek. Pedig vesztére látszott jönni, mert az eddigi pártfogás mellett menthetetlenül elbukik. Csak három előadást rendez még Brassóban. Ha ez sikerül, úgy talán meglesz még menthető a bukástól, melyet bizony nem érdemel meg. Kérjük a t. közönséget, támogassa e régi jónévű s becsületes színigazgatót érdeme szerint. A magyar színügy hazafias ügy. Ne hagyjuk ezt éppen Brassóban elbukni, hol a magyar hazafiság már anynyi fényes példája tűnt fel!

Dalestély. A brassói magyar dalegylet 1887. november hó 5-én a „Nr. 1.” nagy termében Frank Lipót karnagy vezetésével tartja a negyedik egyéves évben harmadik rendes, tánczczal egybekötött zártkörű dalestélyét. Az estély műsora következő: 1. „Rákóczy induló” N. N.-től; szövege Paál Ferencztől; előadja a férfikar. 2. „Románcz” Zsákovszkytól; szövege Sárossy Gyulától; előadja a férfikar. 3. „A magyarok Istene”, költemény Petőfi Sándortól, énekhangra zongorakísérettel szerző Erkel Ferencz. Éneklő Biró S. egyleti tag. 4. „Népdalegyveleg” Dománfitől; előadja a vegyeskar. 5. „Hangversenydarab” fuvalára zongorakísérettel; előadja Thiele John ur, a városi zenekar tagja. 6. „Népdalfűzér” Dománfitől; előadja a férfikar. 7. „Polka” Kremser Edétől; zongorakísérettel mellett előadja a vegyeskar. A szép és változatos program s dalegyletünk jó hírneve remélni engedi, hogy az estély lehetőleg látogatott is lesz.

Színház. Kedden gyengén látogatott ház előtt Millőckernek Brassóban már gyakran adott, de szép zenéje miatt mindig szívesen fogadott operetteje „A koldus deák” került előadásra. A főszerepben Némethnének ismét bő alkalma volt élénk temperamentumát, üde játékát s csengő hangját érvényesíteni. Alakítása igazi élvezetet nyújtott a közönségnek, mely nem is mulasztotta el kiérdemelt tetszésének kifejezését adni. — Diskrét módon játszott a Kendi Ollendorft, a többiek is, mint Erdélyi Margit, Krémer Jenő, Boár József elég jól feleltek meg szerepök igényeinek. Kár, hogy kitűnő zenekarunk helyett, mely sok egyenetlenséget elfedett volna jó játékkal, ismét csak elhangolt zongora kísérettel kellett megelégednünk. Nem jól teszi Gerőffy ur, hogy ilyenekben takarékoskodik.

Rablótámadás. A napokban a hermányi mezőn át Hosszúfaluba vezető országuton esti 10 óra után három utonálló megtámadott egy prázsmári turó-áruló oláhot; elvették husz forintját és jól összeverve bocsátották el.

Évi jelentés. A brassói német dalegylet kiadta s beküldte hozzánk évi jelentését 28. egyleti évről. A jelentést az egylet jegyzője nagy tárgyilagossággal és egyszerűséggel készítette, a melyből kitűnik, hogy az egylet a múlt évben 12 előadást tartott 84 piéc-cel. Az egyletnek van 63 működő, 180 pártoló és 12 tiszteletbeli tagja. A pénztári kimutatás szerint az egylet bevétele volt 2651 frt 53 kr, kiadás 2571 frt 83 kr s így felesleg 79 frt 70 kr. A jelentés részletesen sorolja fel az egylet működését, külön-külön emlékszik meg minden egyes estélyről. Tagadhatatlan, hogy a német dalegylet rendkívül nagy mértékben járul hozzá a német elem kulturális fejlődéséhez s a művészet emeléséhez. E dalegylet működéséről és estélyeiről már többször volt alkalmunk elismerőleg nyilatkozni. — Ezt kell kijelentenünk most is az évi jelentés alkalmából.

Az országos középiskolai tanáregyesület brassói köre jövő szombaton d. u. 3 órakor tartja az évi második rendes gyűlését. Tárgy: Rombauer E. elnök értekezése a tankönyvirodalomról, és az ötos-bizottság jelentése a nyilvános ülések tárgyában.

Faszállítás. Az első magyar gácsorszogi vasut üzletvezetősége részéről Przymyslben faanyagok szállításának biztosítására folyó évi november 20-ra ajánlati tárgyalás kiíratott. Az érdekeltek a részleteket a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában betekinthetik.

Faszállítás a Kassa-oderbergi vasut részére. A brassói kereskedelmi és iparkamara ezennel értesíti az érdekelteket, hogy a cs. és kir. szab. Kassa-oderbergi vasut főigazgatósága Budapesten az ajánlati tárgyalást faanyagok szükségletére nézve folyó évi december hó 1-re kitűzte. A többi a kamara irodájában megtudható.

Helyreigazítás. Lapunk 123. száma nyilteinek 19. sorában „következtetni hagy” helyett ez állott: „következtetni, hogy.” Minthogy ez értelemzavart idézhetne elő, ezennel helyreigazítjuk e sajtóbibát.

Nincs többé petroleum-robbanás. Levelezőnk a következőket írja: Mindenki tudja, mennyi bajt okoztak az eddig alkalmazásban volt lámpák. — Alig van nap, melyen egy vagy más helyen szerencsétlenség ne történne. Itt a lámpa felrobbanása következtében a vagyon megy tönkre, míg másutt akárhányszor emberéletet is követel a jelenleg használatban álló lámpa, melynek primitív szerkezeténél az ember és a vagyon egy pillanattal sincs biztonságban. Most azonban egy ép oly célszerű, mint zseniális találmánnyal e bajon végleg segítettek, a mennyiben az „univerzális biztonsági lámpa” (Siemang szabadalma) a petroleumrobbanást teljesen lehetetlenné teszi. — Ez új lámpa hivatva van, a régi rendszerű és kivétel nélkül robbanás és tűzveszélyes lámpákat kiküszöbölni, a személy- és vagyonbiztonságot fokozni és a lámpák által történő szerencsétlenségeknek véget vetni. Nem szándékunk e lámpák szerkezetét részletesen leírni, csak azt hangsúlyozzuk, hogy azoknál a robbanás veszélye, még ha magas helyről leesnek is, ki van zárva. Szerkezeténél fogva még a legolcsóbb petroleum és szagtalanul ég benne és kisebb olajfogyasztás mellett nagyobb világosságot ad. Tisztántartása rendkívül könnyű és az olaj az utolsó cseppig bűz nélkül ég ki belőle. A kinek családja jóvólta szíven fekszik, az ne tűrjön más lámpát a házában, mint ilyen, vagy szerezen magának ily új égőt, mely minden nagyságban kapható. E lámpák magyarországi főraktára Budapesten van Zahn J. G. örökösénél Károly-körút 9 sz. Az ausztriai főraktár ismét eladók részére Breden A. cégnél Bécsben van, Wollzeile 14. sz. alatt. Azonkívül kaphatók itt helyben Deutsch József utódainál.

Táviratok.

Bukarest, nov. 3. (Eredeti távirat.) Itteni lapok híre szerint Pherekyde román külügyminiszter utasította a bécsi román ügyvivőt, értesítené az osztrák-magyar kormányt, hogy Románia hajlandó volna a megszakadt kereskedelmi szerződési tárgyalásokat újból felvenni.

Hamburg, nov. 3. Rencz czirkusza teljesen leégett. Két tűzoltó súlyosan megsebesült.

A szerkesztő postája.

K—r F—cz urnak — Földvár. Teljesen igaz van, csak kiadónk részéről volt tévedés. — Rendbe hoztuk.

F—r K—ly urnak — Pitest. Kiadónk részéről rendesen küldi el a lapot. — Lehet, hogy a postán van a hiba. A kért, hiányzó számokat az E. M. K. E. jelentésével együtt elküldöttük. Előfizetése október 1-vel lejárt. Szíves üdvözléssel!

S—r J—f és Á—m I—n urnak — Bukarest. Legutóbb küldött levelünk tárgyalanná vált, már rendbe van hozva.

Közigazdaság.

A galatzi főconsul 1886. évi jelentése.

Galatz piacza jelentőségéből — Braila előnyére — évről-évre veszt. Románia legfontosabb bevételi forrását a földi termékek képezik; a földművelés azonban a legkezdetelegesebb fokon áll, a román paraszt még ma is úgy vet, meg arat, mint atyái s az utolsó tíz év nagy előhaladottsága felől nem bír tudomással. A pangás alapja a kedvezőtlen hitelviszonyokban keresendő. A nemzetközi verseny, mely az utóbbi években az európai piacokat a világ minden részéből érkező nagy mennyiségű gabonával elhalmozza, a gabonaművek árait a legcsekélyebbre szorította le. E kedvezőtlen helyzeten az 1881. évi október 8/20-iki törvény a „Caisses agricoles” létesítése által akart segíteni. E mezőgazdasági bankok a várakozásoknak mindez ideig nem feleltek meg.

Az 1886. évi aratás az ország egyes kerületeiben atlag gyenge közepes eredményt adott; a covurlu (Galatz) kerület termése a következő volt: A buzatermés faltschánkit körülbelül 2 $\frac{1}{2}$ galatzi chilát adott és mintegy 25%-kal maradt e termés a százezer hektoliter tevő átlagos termésnek mögötte. Az aratás ideje alatt bekövetkezett esőzések folytán a minőség is csökkent, a buza sulya bushelenként 57—58 és csak ritka esetben nyomott 60 angol fontot. A rozstermés e consuli kerületben 140,—150,000 hektoliterre rug, tehát közepesnek mondható, sulya faltschánkit 6—7 galatzi chila volt; a minőség nem jó, mert csaknem az egész termés nedvesen hordatott be. Az árpatermés az 1886. évben 50%-kal maradt az évenkénti átlagos termés mögött: minősége a tavaszi szárazság következtében közepesen aluli. Zabot ép úgy, mint repcét e kerületben még mindig kis területen mivelnek. Az 1882. évi zabtermés azonban kedvező volt. A repce igen szépen fejlődött, a beállott esőzések folytán a minőség csökkent. A tengeri termés jó közepesnek mondható; faltschánkit 5—7 galatzi chilát adott. A többi termények, ugymin. hüvelyesek, bor stb. az itteni kerületben elvéve és csak a helyi szükséglet fedezésére termeltek.

A gabonakivitel az itteni piacról nemcsak az ország termésétől, hanem a szállítási díjtételektől és a nyugateurópai piacok árjegyzésétől is függ. A gabonák a lefolyt kiviteli időszakban még mindig csak csökkenő irányzatot tüntetnek fel.

A Romániában szépen kifejlődött állattenyésztésnek folytonos nehézségekkel kell megküzdeni. Az állatkivitel Sulinán és Küstendjén át az 1886. évben 8,627 darabot tett, az 1885. évi 5,145 darabba szemben az árak azonban igen alacsonyak voltak. A lótenyésztés igen alacsony fokon áll, a kitartó, de katonai és fényűzési használatra nem alkalmas, ki román lófaj nemesítése érdekében sem az állam, sem a nagybirtokosok nem tesznek semmit. Galatzból az 1886. évben Olaszország felé hajón 2,312 darab szarvasmarha szállított el.

A román ipar még mindig kezdetleges állapotban van és általában (a liszt és szesz kivételével) az ország szükségletét nem képes fedezni. Az állam e bajon a különféle gyári gépekre vonatkozó s több év óta engedélyezett vámentesség, kiviteli praemiumok, viteldij kedvezmények által akar segíteni. Romániából az 1884. évben csak 78 tonna, a kiviteli praemium életbe lépte óta az 1885. évben pedig 3.390 tonna szesz vitelt a külföldi piacokra; noha az ország 1886. évi külkereskedelmére vonatkozó hivatalos adatok még nem jelentek meg; mindazonáltal a 708,716 franknyi (hektolitrenként mintegy 23 franknyi), szesz-kiviteli praemiumból lehet a kivitel és a termelés

nagyságára következtetni. Ezen praemium a szeszgyárakon kívül az országban levő kognac gyárakra is kiterjesztett. A malomipar a aovurlui (Galatz) kerületben igen ki van fejlődve és kizárólag magánosok kezébe van. A galatzi malmok Törökországba és keletre azelőtt nagy mennyiségű lisztet vittek ki, a vámháboru óta e téren pangás állott be. Ha az 1885. évi kivitel értékét 2.823, 505 franka teszszük, akkor az 1886. évi körülbelül 3 millió frank értéke képvisel, Noha az itteni malomtulajdonosok gyártmányainak Belgium-, Francia-, Olasz- és Oroszországban s piacot teremtettek mindazonáltal Törökország megszüntvén a román liszt főfogyasztó piacza lenni, e körülményt ebben az iparágban nagyon megérzik. Az itteni macaroni- és tésztaipar az olasz és amagyar versenyyel kénytelen küzdeni.

Gaatz és brailla kikötőinek 1886 évi kivitele az automon vámtarifa életbelépte óta csökkenést nem tüntet fel.

Az 1886. évi kiviteli többlet 1.242,072 55 hl. A román kormány a gabonakivitelre nézve a vasuti vialakon a mai kikötők felé jelentékeny szállítási kedvezményt biztosított.

Nyílt tér.)*

Czilli György töresvári vesztégtintézetű segédur a »Brassó« 123-ik számának nyíltterében is hozzá hasonló hangon okvetetlenkedik. — Feleletem erre is csak az, a mi az »Oltvölgyi Lap«-ban volt. Czilli ur azt engedi sejteni, hogy 50 kron szerezte nevét, s azért képzeli, hogy szándékosan irtam Cili Geor-genak. Az általa viselt állami állatorvosi egyenruha — úgy látszik irmodorából — nagyon értelmetlen s durva tartalmu hüveit takar, ilyenül sem időm, sem kedvem szóba állani.

(428) 1—1

Gagy Samu.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményeknek sem tartalma, sem alakjért nem vállal felelősséget a szerk.

Brassai piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1887. november hó 3-án

Román papírpénz a 20 frankos	8.62 vétel	8.64 eladás
ezüstpénz a 20	8.54	8.60
Napoleon d'or (aranypénz)	9.90	9.92
Török lira	11.23	11.25
Arany	5.88	5.90
Orosz papírrubel	110.—	111.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 7284. — 1887.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrét tétetik, miszerint Brassó városnak a helypénz és vásárdíjak beszedésére engedélyezett jogának az 1888. évi január hó 1-től 1890. évi december hó 31-ig terjedő haszonbérbe adása végett folyó évi november hó 23-án irásbeli árverezés fog megtartatni.

Vállalkozni óhajtok ezennel felzótatni, hogy erre vonatkozó zárt irásbeli ajánlatukat, melyhez az egy évre ajánlott haszonbérnek 10%-át képező bánatpénz csatolandó, legkésőbb f. é. november hó 23-án déli 12 óráig a városi gazdasági hivatal gondnokának, Hintz Ernő urnak adják át.

Vállalkozni óhajtok kötelesek ajánlatukban bevallani, hogy előtűk az árverezés és haszonbér feltételei ismeretesei s hogy ezeknek teljesen alávetik magukat, továbbá az egy évre ajánlott haszonbéri összeget számokkal és szavakban kifejezni. Az árverezés és haszonbér feltételei a városi gazdasági hivatalnál a szokotti hivatalos órákban az árverezés napjáig közszemlére ki fognak tétetni.

Brassó, 1887. október hó 31-én.

(432) 1—2

A városi tanács.

Magyar népénekesek!

Néhány nap múlva Mezey J. híres magyar daltár-ultima az igazgató személyes vezetésével Brassóba érkezik. A társulatnak 10 tagja van. Naponként — esti 7 órakor, előadás lesz a városi sörésarnokban. Bemenet szabad. A n. é. közönséget tisztelettel meghívja

Kloth József,

(433) 1—3

vendégfő.

Szám 397. — 1887. végér.

Árverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhirrét teszi, hogy a marosvásárhelyi kir. törvényszék 6090. — 1887. számú végzése által Láng József javára buni báró Szentkereszty Pál ellen 120 frt tőke ennek 1887. évi ápril hó 2 ik napjától számított 6%-os kamatai és eddig összesen 43 frt 15 kr. perkoltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólilag lefoglalt és 500 frtba becsült két darab 4-éves pej kanczából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a segesvári kir. járásbírói 3395/1887. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Bunban végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközzésére 1887. évi november hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legőbbit ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára

az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólikt kiküldötnnek vagy irásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Segesvár, 1887. október 28-án.

(431) 1—1

Fodor Árpád,

kir. bírósági végrehajtó.

Szám 1475./1887. tllkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hosszuaszoí kir. járásbírói mint telekkönyvi hatóság közhirrét teszi, miszerint segesvári Misselbacher J. B. végrehajtónak Bethlen-szent mikló-i Farkas József végrehajtást szenvedő ellen 80 frt 90 kr és járulékal iránti végrehajtási ügyében a hosszuaszoí kir. járásbírói területén fekvő Bethlen-Szent-Miklós község 119. számú telek-jegyzőkönyvben A+19—28. rendszám alatt foglalt és Farkas József tulajdonát képező s összesen 1265 frtba becsült ingatlanokra az egyenkénti becsérték mint megállapított kikiáltási árban az egyenkénti árverést elrendelte, és hogy ezen ingatlanok az 1887. évi november hó 15-ik napján délelőtti 10 órakor Bethlen-Szent-Miklós község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. törv.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 140. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elimervényt, átszolgáltatni.

Hosszuaszoí, 1887. szeptember 15.

A kir. járásbírói s m. telekkönyvi hatóság.

(315) 1—1

Sántha,

kir. aljárásbíró.

Jó kereset!

Bizalmas személyeket keresünk törvényesen megengedett díjsorsjegyek e'adásához. Magas jutalékot esetleg havi fizetést adunk.

Fővárosi váltóüzlet társaság

ADLER és Társa

7 Budapest. 25

MOLNÁR ZS.

ajánlja a nagyérdemű városi és vidéki közönségnek gazdag rak-tárát kész

gyermek-, nő- s férficzipőkben,

valamint minden e szakba vágó munkákban. — Rendelésre lehető legrövidebb idő alatt készülnek el a legelegánsabb czipők, csizmák stb.

Ugyanitt dús választék van férfikalapokban.

Kitűnő munka s olcsó árak mellett igyekezik a n. érd. közönség minden igényeit kielégíteni.

Szives támogatást kér

kíváló tisztelettel

Biró Gyula,

üzletvezető.

(427) 1—5

Uj találmányok

szabadalmaztatnak BENEDEK LAJOS és TÁRSAI szabadalmi irodája által Budapesten muzeum-körut 10. sz. — A nagym. Miniszterium által a föltalálók bizalmába ajánlva.

(416) 3 5

Horváth és Klusch

mű- és építő-lakatosok

Brassó, Felső-váruteza 341. sz. a.

ajánlkoznak ugy a n. é. városi és vidéki közönségnek, mint a t. építés-vállalkozó uraknak minden e szakba vágó munkák át-vételére és biztosítják a rendes, jó munkát és szolid szolgálatot.

Ugyanitt egy jó házból való tanoncz is felvétetik.

szivarka-papiros
a valódi

LE HOUBLON

francia gyártmány
CAWLEY és HENRY-től PÁRISBAN.

Utánástól óvatki! (423) 1—30

Ezen papiros legméltóbban ajánlatik
dr. Pohl J., dr. Ludwig E., dr. Lippmann E.
bécsei egyetemi vegytan-tanárok által,
s pedig kitűnő minőségű, teljes tiszta vol-
táért s mert semmiféle, az egészségre ártal-
mas alkatezőket nem tartalmaz.

Nemely E. & Co.
Párizs, 17, rue Béranger, PARIS
FAC-SIMILE DEL'ETIQUETTE